

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8Svk/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0723100720
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anita Filová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:0723100720.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): Lesné pozemkové spoločenstvo v Záhorskej Bystrici, so sídlom Čsl. Tankistov 134, Bratislava, právne zastúpený: JUDr. Margita Medveczká, advokátka, so sídlom Drotárska cesta 68, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, referát katastra nehnuteľností, Ružová dolina 27, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Co 28/2023-BPR z 27. júna 2023, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Správneho súdu v Bratislave č. k. 4S/66/2023-55 z 29. februára 2024, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietá.
- II. Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Konanie na správnom súde

1. Žalobca sa žalobou doručenu Správne mu súdu v Bratislave dňa 31.08.2023 domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Co 28/2023-BPR zo dňa 27.06.2023.

2. Správny súd výzvou č. k. 4S/66/2023-46 zo dňa 07.12.2023 vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za podanú správnu žalobu vo výške 35,- eur v lehote do 10 dní od doručenia predmetnej výzvy. Súčasne správny súd žalobcu poučil, že ak nebude súdny poplatok v určenej dobe zaplatený, správny súd konanie zastaví s poukazom na § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

3. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku bola právnej zástupkyňi žalobcu doručená dňa 19.12.2023, posledný deň lehoty na zaplatenie súdneho poplatku tak pripadol na 29.12.2023 (piatok). Súdny poplatok v určenej lehote zaplatený nebol.

4. Podaním zo dňa 10.01.2024, doručeným správne mu súdu toho istého dňa, požiadala právna zástupkyňa žalobcu o odpustenie zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku dôvodiac tým, že pracovníčka žalobcu, zabezpečujúca účtovné úhrady, v súdom určenej lehote dňa 23.12.2023 (sobota) v účtovnom informačnom systéme zadala na úhradu 10 súdnych poplatkov v konaniach na správnom súde, a to sp. zn. 4S/66/2023, 4S/70/2023, 4S/82/2023, 4S/83/2023, 4S/85/2023, 4S/95/2023, 4S/98/2023, 4S/100/2023, 4S/104/2023, 4S/105/2023, avšak platba súdneho poplatku z účtu žalobcu bola odpísaná iba v konaniach sp. zn. 4S/95/2023 a 4S/100/2023. Zvyšné platby ôsmich súdnych poplatkov, teda aj platba v tomto konaní, neboli prevedené. Z dôvodu čerpania vianočnej a novoročnej dovolenky pracovníčka žalobcu zistila neuskutočnenie úhrady súdneho poplatku kontrolou účtovného informačného systému až dňa 09.01.2024. Súdny poplatok tak bol uhradený až v tento deň.

5. Správny súd uznesením č. k. 4S/66/2023-55 zo dňa 29. februára 2024 (ďalej len „uznesenie správneho súdu“) návrh žalobcu na odpustenie zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku zamietol.

6. Podľa správneho súdu žalobca v žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty neuviedol taký dôvod, o ktorom by bolo možné konštatovať, že je ospravedlniteľným. Za ospravedlniteľný dôvod nie je možné považovať čerpanie dovolenky, po návrate z ktorej žalobca zistil, že úhrada súdneho poplatku nebola zrealizovaná.

7. Bolo povinnosťou žalobcu, respektíve jeho zamestnancov, zabezpečiť, aby aj v čase plánovaných vianočných a novoročných dovoleniek a sviatkov boli zabezpečené všetky povinnosti tak, aby neboli ohrozené jeho záujmy. Je vecou žalobcu ako organizuje a zaisťuje plnenie povinností spojených s podanou správnu žalobou, ale pokiaľ poverený zamestnanec čerpá v čase plynutia lehoty na úhradu súdneho poplatku dovolenku, nejde o nepredvídateľnú okolnosť, na ktorú by sa žalobca nevedel vopred pripraviť. Je všeobecne známou skutočnosťou, že obdobie prelomov rokov je spojené s čerpaním dovoleniek, ako aj s dňami pracovného pokoja, a preto bolo povinnosťou žalobcu zabezpečiť pre prípad neprítomnosti zamestnanca povereného agendou úhrad poplatkov na pracovisku alternatívne plnenie týchto povinností tak, aby žalobca nečelil negatívnym následkom spojeným s ich omeškanou úhradou.

8. Správny súd zdôraznil, že pre splnenie poplatkovej povinnosti od žalobcom tvrdenej nezrealizovanej úhrady dňa 23.12.2023 (ku ktorej skutočnosti navyš súdu neboli predložené žiadne dôkazné prostriedky, ktoré by toto tvrdenie preukazovali) do konca lehoty, ktorej posledný deň pripadol na 29.12.2023, mal žalobca k dispozícii ešte tri plné pracovné dni, počas ktorých mu nič nebránilo, aby si overil úhradu súdneho poplatku, prípadne úhradu vykonal. Navyš žalobcovi vznikla poplatková povinnosť už podaním žaloby dňa 31.08.2023 a nič mu nebránilo riadne a včas uhradiť súdny poplatok spolu s podanou žalobou, prípadne kedykoľvek v priebehu konania, a to aj pred doručením výzvy na zaplatenie súdneho poplatku.

II. Konanie na kasačnom súde

9. Žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) podal proti uzneseniu správneho súdu kasačnú sťažnosť. Navrhol, aby kasačný súd zrušil uznesenie správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa sťažovateľa správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov [ďalej len „SSP“]), rozhodnutie správneho súdu je nepreskúmateľné a nesprávnym postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f) SSP).

10. Podľa sťažovateľa správny súd nesprávne právne posúdil vec, keď pristúpil ku skúmaniu a následnému hodnoteniu splnenia podmienok pre odpustenie zmeškania súdom určenej lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, akoby išlo o zákonnú lehotu a nie lehotu súdom určenú. Uznesenie správneho súdu je nepreskúmateľné, pretože súd riadne nezdôvodnil, z akého dôvodu posudzoval návrh sťažovateľa na odpustenie zmeškania súdom určenej lehoty podľa podmienok pre odpustenie zmeškania zákonnej lehoty. Tým, že správny súd posudzoval návrh sťažovateľa v intenciách splnenia podmienok pre odpustenie zmeškania zákonnej lehoty, teda vyhodnocoval podmienky uznania ospravedlniteľného dôvodu zmeškania zákonnej lehoty, v konaní konal a rozhodol nespravodlivo, čo má za následok porušenie práva sťažovateľa na spravodlivý proces.

III. Posúdenie kasačného súdu

11. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej ako „Najvyšší správny súd“) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 SSP), je prípustná (§ 439 SSP) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 SSP), preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

12. Správny súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že vychádzal z právnej úpravy týkajúcej sa odpustenia zmeškania lehoty (§ 70 SSP), pričom uzavrel, že dôvody zmeškania lehoty uvádzané

právnym zástupcom sťažovateľa spočívajúce v čerpaní dovolenky, po návrate z ktorej žalobca zistil, že úhrada súdneho poplatku nebola zrealizovaná, nebolo možné považovať za ospravedlniteľné (body 12 – 14). Uvedené závery správneho súdu sťažovateľ pred kasačným súdom nijakým relevantným spôsobom nespochybnil.

13. Sťažovateľ dôvodnosť kasačnej sťažnosti založil na argumentácii, že správny súd žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty posudzoval podľa podmienok vzťahujúcich sa k odpusteniu zmeškania zákonnej lehoty, avšak v jeho prípade ide o lehotu sudcovskú. Preto správny súd nemal posudzovať, či dôvod zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku bol alebo nebol ospravedlniteľný.

14. Kasačný súd súhlasí s tvrdením sťažovateľa, že lehota na zaplatenie súdneho poplatku je lehotou sudcovskou, tento záver však nemá dopad na vecnú správnosť napadnutého uznesenia. Charakter lehoty na zaplatenie súdneho poplatku vyplýva z ustanovenia § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, „...súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy...“ Citované ustanovenie súčasne sankcionuje nezaplatenie súdneho poplatku v určenej lehote zastavením súdneho konania, za predpokladu, že žalobca bol o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku poučený. Čo je ale podstatné, zákon o súdnych poplatkoch v platnom znení (na rozdiel od právneho stavu platného do 30. júna 2017) neumožňuje zaplatenie súdneho poplatku po uplynutí stanovenej lehoty. Tento záver vyplýva z § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch. V zmysle tohto ustanovenia súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku iba v prípade, ak (i) zistí, že súdny poplatok bol zaplatený v určenej lehote alebo (ii) pri existencii zákonom daného dôvodu (§ 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch), medzi ktoré však nespadá predĺženie lehoty na zaplatenie súdneho poplatku zo strany súdu. Z uvedeného preto vyplýva, že v podstate jedinou možnosťou ako zvrátiť právne následky zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, je odpustiť jej zmeškanie za zákonom stanovených podmienok. Tieto sú pre správne súdne konanie upravené v ustanovení § 70 SSP, ktoré pri posudzovaní dôvodnosti žiadosti sťažovateľa o odpustenie zmeškania lehoty aplikoval aj správny súd.

15. K procesnoprávnemu inštitútu odpustenia zmeškania lehoty, ktorý je v zásade podobne upravený vo viacerých zákonoch upravujúcich konanie pred súdmi, rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu stojí na stanovisku, že tento inštitút predstavuje výnimočný zásah do plynutia zákonných lehôt, ktorý umožňuje, aby správny súd za kumulatívneho splnenia zákonných podmienok vecne prejednal oneskorene urobený procesný úkon účastníka konania, ktorý nebol vykonaný včas z ospravedlniteľného dôvodu (napr. rozhodnutia sp. zn. 8Sžp/7/2013, 1Sžfk/43/2020).

16. Predpokladom na odpustenie zmeškania lehoty je jednak ospravedlniteľný dôvod na strane účastníka, pričom dôkazné bremeno leží na navrhovateľovi tohto procesného úkonu, a jednak podanie tohto návrhu do pätnástich dní po odpadnutí prekážky, v dôsledku ktorej bol účastník v omeškaní.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí sp. zn. 8Sžp/7/2013 zo dňa 23.04.2013, publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod sp. zn. R/107/2013 konštatoval: „Odpustenie zmeškanej lehoty predstavuje výnimočný zásah do plynutia zákonných lehôt. Zákon nestanovuje, aké dôvody je potrebné považovať za ospravedlniteľné, aby bolo možné odpustiť zmeškanú lehotu, posúdenie tejto ospravedlniteľnosti patrí konajúcemu súdu. Je len na úvahe súdu, akým spôsobom vyhodnotí účastníkmi uvádzané skutočnosti, pričom táto úvaha musí rešpektovať zákonné limity a byť náležite odôvodnená.“

18. Kasačný súd dodáva, že z doterajšej judikatúry súdov vyplýva, že ospravedlniteľné dôvody zmeškania môžu byť rozmanité, napr. živelná pohroma, nehoda, úraz, závažné rodinné komplikácie alebo náhle ochorenie, vždy však pod podmienkou, že ich dôsledkom bolo vylúčenie možnosti urobiť úkon. Určitá skutková okolnosť môže byť ospravedlniteľným dôvodom len vtedy, pokiaľ medzi ňou a zmeškaním lehoty je príčinná súvislosť. Na jej preukázanie treba doložiť, že k zmeškaniu došlo v dôsledku tejto okolnosti a že nebyť tejto prekážky, nedošlo by k zmeškaniu lehoty. Ospravedlniteľnosť dôvodu zmeškania sa teda vždy posudzuje podľa okolností konkrétneho prípadu.

19. Kasačný súd sa stotožňuje so závermi správneho súdu v tom zmysle, že skutkové okolnosti prezentované sťažovateľom, ktoré mali byť dôvodom zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, nepredstavujú dôvod pre ospravedlnenie zmeškaného procesného úkonu, nakoľko uvedené skutočnosti

nesplňajú podmienku mimoriadnosti a nepredvídateľnosti prekážky objektívne brániacej vykonať zmeškaný procesný úkon, t.j. zaplatiť súdny poplatok v stanovenej lehote. Navyiac sťažovateľ tvrdené skutočnosti - zadanie 10 platobných príkazov, z ktorých boli realizované iba dva nepreukázal ani správne mu súdu (bod 8 tohto uznesenia) a ani kasačnému súdu. Rovnako neuviedol dôvod, pre ktorý k realizácii zadaných platieb nedošlo.

20. Aj podľa názoru kasačného súdu len samotná skutočnosť, že sťažovateľ zadal 10 platobných príkazov a došlo k realizácii iba dvoch, a to navyše bez bližšej špecifikácie a preukázania dôvodu, pre ktorý sa zostávajúce platobné príkazy nerealizovali, nemá povahu ospravedlniteľného dôvodu na odpustenie zmeškania lehoty, keď, ako už bolo uvedené, sa nejednalo o mimoriadnu okolnosť, ktorá by sťažovateľovi bránila uhradiť súdne poplatky v stanovenej lehote a na ktorú by sťažovateľ nemal dosah a nemohol ju ovplyvniť. V tomto smere bolo procesné správanie sťažovateľa v rozpore s princípom procesnej diligencie účastníkov správneho súdneho konania, keď má byť prioritne (vzhlľadom na následky nezaplatenia súdneho poplatku) v záujme sťažovateľa, aby riadne a včas splnil poplatkovú povinnosť, ktorá vznikla už podaním správnej žaloby.

21. Kasačný súd pripomína, že súdny poplatok za žalobu je v zmysle § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch splatný už podaním žaloby (v preskúvanom prípade 30.08.2023), a teda pokiaľ k jeho zaplateniu nedošlo pri jej podaní, už v tom čase sťažovateľ mohol a mal rátať s tým (bol právne zastúpený), že k zaslaniu výzvy na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu dôjde v krátkom čase po jej podaní a zariadiť, aby aj v čase plánovaných vianočných a novoročných dovolení a sviatkov bola zabezpečená na pracovisku plnohodnotná náhrada za zamestnanca povereného agendou peňažných úhrad tak, aby sťažovateľ nečelil negatívnym následkom spojeným s ich omeškanou úhradou.

22. K tvrdeniu sťažovateľa o nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia kasačný súd uvádza, že s ním sa nestotožňuje, keď správny súd svoje závery náležite a zrozumiteľne odôvodnil.

23. Záverom kasačný súd dodáva, že mu je známa rozdielna rozhodovacia činnosť senátov Najvyššieho správneho súdu k otázke procesného režimu posudzovania podaných kasačných sťažností proti uzneseniam správnych súdov týkajúcich sa žiadostí o odpustenie zmeškania lehoty (či sa má použiť postup podľa SSP alebo zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov v spojení s § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch), pričom kasačný súd sa pri svojom rozhodovaní priklonil k väčšinovému názoru senátov Najvyššieho správneho súdu o postupe podľa SSP (napríklad rozhodnutia sp. zn. 4Sfk 138/2022 z 27. júla 2023, sp. zn. 5Sžk 12/2021 z 30. septembra 2021, sp. zn. 4Sfk 59/2023 z 12. septembra 2023, sp. zn. 1Sžk 49/2020 z 31. januára 2022, sp. zn. 2Sfk 1/2023 z 27. februára 2023 a sp. zn. 2Svk 8/2024 z 30. októbra 2024).

IV. Záver

24. Sumarizujúc vyššie uvedené kasačný súd konštatuje, že postup správneho súdu, ktorý napadnutým uznesením zamietol návrh žalobcu na odpustenie zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, bol zákonný a nebolo ním porušené žiadne procesné právo sťažovateľa, vrátane práva na súdnu ochranu. Kasačný súd tak nevzhladil dôvodnosť kasačných námietok sťažovateľa a kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

25. O nároku na náhradu trov kasačného konania kasačný súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov konania nepriznal. Kasačný súd tak rozhodol z dôvodu, že sťažovateľ úspech v kasačnom konaní nemal a kasačný súd súčasne nezistil výnimočné dôvody, pre ktoré by žalovaný mohol spravodlivo požadovať náhradu trov konania.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 463 v spojení s § 147 ods. 2 a § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.